

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in retnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽBE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO. IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations.)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 233.

CHICAGO, ILL., SREDA, 6. DECEMBRA — WEDNESDAY, DECEMBER 6, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Liga narodov zna izvzeti krizo - Demonstracije v Italiji

Zborovanje Lige narodov se razpisalo za prihodnji teden. — Nevarnost obstoja, da bodo morale nevtralne države stopiti v vojno na eni, ali na drugi strani. — Jugoslavija odklonila predsedništvo na zborovanju.

DIPLOMATI SE UMIKAJO

Tujezemška poslaništva se umaknila iz prestolice Finske.

Helsingfors, Finska. — Iz tukajšnjega mesta, prestolice Finske, so se v ponedeljek umaknili diplmati tujezemskih držav, kajti pričakuje se, da bo mesto izpostavljeno še ostrejšim bombnim napadom kakor doslej. Večina civilnega prebivalstva je že prej zapustila mesto. — Med tem, ko divijo boji na vseh frontah, je pa finska vlada podvzela v ponedeljek še en korak, da doseže sporazum z Rusijo. V to svrhu je naprosila Švedsko, naj posreduje. Ni pa dosti upanja, da bi bilo kaj uspeha, kajti, kakor je bilo že poročano, so sovetji sestavili na Finškem novo vlado, v kateri so sami njihovi pristaši, in torej redne finske vlade sploh ne priznavajo več.

JUGOSLAVIJA SE PRAPRavlja za vsak SLUČAJ

Belgrad, Jugoslavija. — Tukajšnja država sicer upa, da ji bo prihranjena šiba vojne, vendar je vlada iz previdnosti ukrenila razne korake, da bo pripravljena, ako bi nastopil skrajni slučaj. Tako je odredila, da se sestavijo razne organizacije, ki bodo imele v oskrbi izdajanje živilskih kart in dalje, da bodo kontrolirale uvoze in izvoze, kakor tudi, da bodo prevzele v svojo oskrbo razne surovine, ki so točasne v privatnih rokah.

PAPEŽ SE UTEGNE ZNOVA OGLASITI

Vatikan. — Tukajšnji krogi se izražajo, da je pričakovati, da bo papež Pij objavil nov apel za mir, in sicer pri ponedeljek, ko se bo zbral tajni konzistorij. Obenem se omenja tudi, da utegne papež posredovati, da se sklene premirje za božične praznike. Ni pa nič gotovega, da bi sv. Oče podvzel ta korak, ker je malo verjetno, da bi uspel. V spominu je namreč še, ko je v zadnji svetovni vojni tedanji papež, Benedikt XV., izrazil podobni apel, a je ta padel na gluhu ušes.

HČI KRALJICE VIKTORIE UMRLA

London, Anglija. — Po dolgem bolehanju je preminula tukaj princezinja Louise, šesta med deveterimi otroki kraljice Viktorije. Princezinja, ki je bila druga teta sedanjega kralja Jurija, je dosegla starost 91 let.

V kaki nervoznosti so nevtralne države, se razvidi očitno iz koraka, ki ga je storila Jugoslavija. Po redu bi moral jugoslovanski delegat predsedovati prihodnjemu zborovanju Lige. Jugoslavija pa je predsedništvo takoj zavrnila, kakor hitro je dobila uradno objavo. Na vrsti za njo je zdaj Belgija in, če bo še ta zavrnila, bo morala najbrž Irska obdržati predsedništvo, ki ga ima zdaj.

BLOKADA SE IZVAJA

Anglija ustavila izvoze iz Nemčije po morju.

London, Anglija. — V ponedeljek je angleška mornarica na Atlantiku, na Sredozemskem morju in na Severnem morju prejela ukaz, da prične izvajati novo poostreno blokado proti Nemčiji, ki jo je pred nedavnim odredila vlada. Po tej odredbi se v nadalje preskujejo ladje tujih držav ne samo glede tega, ali vozijo kaj "tihotapskega" blaga v Nemčijo, marveč tudi glede blaga, izvoženega iz Nemčije.

S tem se pričakuje, da bo Nemčija živo prizadeta, kajti s preprečenjem izvoza bo izgubila letno okrog 560 milijonov dolarjev na dotoku tujezemske valute; to pa bridko potrebuje pri svojem nakupovanju surovin v inozemstvu.

DOŽIVEL NEPRIJETNO BRITJE

Jacksonville, Fla. — V eni tukajšnjih brvnic je bil neki moški "obrit" na dokaj nenašadan v precej nevaren način. Naključje je v resnici zazidal poseben trik v tem slučaju. Pred brvnicijo se je ustavil bus in vozniku je na tem mestu padla na tla pištola, ki jo nosi s seboj zaradi varnosti. Pri tem se je pištola sprožila in krogla je nastopila svojo pot. Udarila je skozi odprtva vrata brvnice, na kar se je obdrsnila ob brado Scotta Moore, ki je ravno tedaj sedel v brivniškem stolu. Poleg praskne na bradi je krogla možu raztrgala ovratnico, izvrnila luknjo v njegovem ovratniku, na kar je zletela še skozi rokav brvca.

JUDE SPRAVLJAJO V POSEBNE REZERVACIJE

Berlin, Nemčija. — V vzhodni Poljski je Hitler odmeril posebni del zemlje, kamor namerava odpraviti vse Jude iz celega rajha, kakor tudi iz protektoratov. Okrog dva milijona Judov se bo moralno kaže se poroča, preseliti tja, tako da se zeli, ali ne. Največ jih bo prišlo tja iz raznih krajev bivše Poljske, kjer so bili doslej razkropljeni, namreč pol drugi milijon. Iz Nemčije same jih bo poslanih v to judovsko "državo" okrog 200.000, iz čeških dežel okoli 150.000, in ostali iz raznih drugih krajev. Vsakemu priseljenemu Judu je dovoljeno, da sme vzeti v denarju največ \$120 in pa razne posebne potrebuščine, kakor posteljino, kuhinjske posode itd.

PREDSEDNIKOV SIN V AVTNI NESREČI

Fort Worth, Tex. — Predsednikov sin, Elliot Roosevelt, in njegova žena sta imela zadnjo nedeljo nesrečo, da je njun avto zadel v nekega drugega, pri čemer sta oba zabilo sicer poškodbe, toda ne nevarne, toda njun avto je razbit.

ZAHTEVA SE PRELOM Z RUSIJOM

Washington, D. C. — Razni kongresni kakor tudi privatni krogi izražajo odločno zahtevo, da se imajo diplomatski odnosi med Ameriko in sovjetsko Rusijo ukiniti, češ, da je njen napad na Finsko postavil Rusijo med agresivne države. Med drugimi, ki so izrazili to zahteve, je bil tudi bivši predsednik Hoover.

KRIŽEM SVETA

Šanghaj, Kitajska. — Iz Tientsina je Anglia odpoklicala prvi oddelek svojih čet, kakor je v nedeljo objavil japonski časopisni urad. Pred nekaj tedni se je Anglia odločila, da bo na Kitajskem obdržala le najpotrebnejše število mož.

Tokio, Japonska. — Iz zanesljivih krogov se trdi, da je japonski zun. minister predložil ameriškemu poslaniku razne točke, ki bi imele biti podlaga za rešitev problemov, ki obstoje točasno med obema deželama.

Lisbona, Portugalska. — Neki francoški podmornik je ustavil neki portugalski potniški parnič in vzel z njega osem Nemcev vojaške starosti, kateri so se vkrcali v portugalski zapadni Afriki.

FANTU SE BO TEŽKO OPRAVČITI

Newark, N. J. — 16 let stari Vincent Rispoli je bil arretiran zadnjo nedeljo in proti njemu je vloženih toliko oboljib, da se jih bo kaj težko otepel. Med temi obtožbami je ena, da je vozil brez licence, druga, da je prevozil 12 rdečih luči, nadaljnja, da je vozil na napadni strani ceste in tudi na cestnem hodniku, in še ena, da je zbežal z mesta nesreče, s soto iz poboljševalnice.

FINSKA SE POSTAVILA V BRAN

Zemljevid Finske (s pokončnimi črtami), ki kaže zemljo, ki jo zahteva Rusija od svoje sosedje. Gre ji predvsem za mali kos zemlje severno od Leningrada, med finskim zalivom in Ladoga jezerom, ter za nekaj otokov in za kos zemlje na severu. V zameno bi jih Rusi dali znatno večji kos zemlje na vzhodu Finske, Finci so ponudbo zavrnili, na kar je izbruhnila vojna.

OGORČENJE PROTI RUSIJI

Rimsko dijaštvu vprizorilo demonstracije proti Rusiji. — Značilno zaradi morebitnega nastopa na Balkanu.

Rim, Italija. — Tukajšnje vsečiljsko dijaštvu je vprizorilo na demonstracije, da izrazi svojo naklonjenost in simpatije Finški ter, da istočasno pokaže svoje ogorčenje proti sovjetski Rusiji. Najprej so trume dijakov prikorakale pred poslopje finskega poslaništva, kjer je moral poslanik priti trikrat na njihov vzlik na balkon in se zahvaliti. Demonstranti so se nato odpravili proti sovjetskiemu poslaništvu, toda policija jim je preprečila, da bi se bližili.

Demonstracije same na sebi ne pomenijo dosti, toda klub temu so izredno značilne. Prvi kažejo, da je italijansko javno mnenje, ki mu seveda v ozadju stoji vlada sama, odločeno, da nastopi proti sovjetu, kjer bi ti utegnili ogroženje italijanske interese. To pa se zna zgoditi prej ali slej na Balkanu in tako se v nekaterih krogih govorja, da utegne poslati Italija tja podobno ekspedicijo, kakor jo je svoječasno v Španiji, aki bi skušala Rusija zasidrati svoj vpliv tam.

Istočasno pa kažejo demonstracije tudi, da je prelom osi Rim-Berlin takoreč popolen, kajti, dočim v Rimu obsojajo napad na Finsko, ga v Berlinu nasprotno odobravajo.

in končno tudi, da je vozil z ukradenim avtomobilom. Povrh vsega pa pride še oboljba, da je pobegnil zadnjo dan je zbežal z mesta nesreče, s soto iz poboljševalnice.

Iz Jugoslavije

Zanimivo poročilo beogradskega lista "Politika", ki pravi, da je načrt za banovino Slovenijo že narejen. — Preobilini pridelek alkoholnih pišč ne obeta nič dobrega. — Nezgode in druge vesti.

O bodoči banovini Sloveniji stilni so se zbrali mladi in stare ter bili prav dobre volje. Med petjem v židanem razpoloženju pa je nenadno nastal prepir. Začel se je splošen metež in zabliskali so se noži. Največ vobvod je dobil posestnik in 22 letni Franc Jureš iz Logarovec in v teku pol ure izdihnil. V oko je bil ranjen tudi njegov oče Ivan, in manjših poškodb je bil deležen priletni posestnik Mavrič. Ranjencem je nudi pomoč zdravnik, medtem ko Francu Jurešu zdravnik ni mogel več pomagati.

Do tako resnega obračuna vanja je prišlo med važčani iz Logarovev samimi, ki jim je alkohol zmešal pamet. Slabecen jabolčnik in moštu bodo gotovo slabo vplivale na one, ki ne poznajo zmernosti v pičati.

Gorelo je

Nedavno je neke noči nastal ogenj v gospodarskem poslopu posestnika Jerneja Kolarča v Skorbi pri Hajdini. Poslopje je zgorelo do tal, s poslojem vred pa tudi vsa krma. Škode je do 30.000 dinarjev. — Pred tremi leti je Kolarču ogenj unicil vso domačijo.

Nova šola

Nedavno je bila slovensko otvorena nova trirazredna ljudska šola v Lučinah v okraju Škofja Loka na Gorenjskem. S to šolo je dobil škofješki okraj svojo sedmo ljudsko šolo. V zadnjih letih so bile otvorene šole v Škofji Loki, v Matinj vrhu, v Ratečah, v Čremnem vrhu, v Sovodnjem in Škofješki v Skorbi pri Hajdini. Poslopje je zgorelo do tal, s poslojem vred pa tudi vsa krma. Škode je do 30.000 dinarjev. — Pred tremi leti je Kolarču ogenj unicil vso domačino.

Dva jubileja

V Brežicah je pred kratkim slavil dva jubileja g. Martin Penič, usnjarski pomočnik pri Ivanu Zagodetu v Brežicah. Slavil je 80. rojstni dan in obenem tudi 60. letnico pomočniškega dela. Rojen je bil v Pečicah, občina Podsreda in je leta 1876 vstopil za usnjarskega vajenca pri Karolu Leiterju, kjer je leta 1879 postal pomočnik. Martin je že 63 let pri eni in isti hiši, vedno pri enem podjetju in kljub svojim 80. letom še vedno krepko hotil po delavnicu in si služiti vslanjaju kruh.

Zrtev alkohola

Križevci pri Ljutomeru, 9. nov. — Letošnja dobra sadna letina je dala mnogo cenenega sadjevca, šmarnice in vinogrova z visokim odstotkom sladkorja. Pravijo, da sta vinski mošt in šmarnica za dobro voljo že povrle. V nedelje popoldne in zvečer so pilo letosnji pridelek v Verzelovi gostilni v Logaroveih. V gozdu padel na nogo in mu jo zmečkal.

Nesreča delavca

Delavec Andrej Potočnik, ki je bil zaposlen pri Heinricharju v Škofji Loki, je razkladal trame. Med delom se mu je težak tram zmurnil iz rok, mu padel na nogo in mu jo zmečkal.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pose-
deljkov in dnevov po praznikih.

Izida in dala:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina	Subscription:
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četr leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četr leta	1.75
Poganezna številka	3c
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Doprisi vsehga pomena se hitro objava morajo biti poslanji na uredništvo
vaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas
do četrtka dopoldne. — Na dopisu brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov ured-
ništvo ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

O položaju na Balkanu

Londonski "Daily Telegraph" je objavil te dni daljši članek o stališču Bolgarije med nevtralnimi državami evropskega jugovzhoda. Po mnenju pisca je Bolgarija glavna ovira za osnovanje balkanskega nevtralnega bloka. To svojo sodbo utemeljuje balkanski dopisnik omenjenega lista takole:

Turčija nima zaupanja v dobro voljo Bolgarije, temveč se boji, da bi vsaka koncesija v vprašanju Dobrudže sprožila nadaljnje bolgarske zahteve, med drugimi dohod k Sredozemskemu morju. Ravno zaradi tega ima Turčija še vedno svojo vojsko ob bolgarski meji. K zunanjopolitičnim komplikacijam se pridružujejo še bolgarski notranjopolitični momenti. Predvsem kažejo razna znamenja, da se na Bolgarskem komunizem z veliko naglico razširja, pri čemer v novih razmerah spretno zlorablja slovensko in še posebej rusofilsko razpoloženje množic. Bolgarska vlada nastopa sicer proti temu z vsemi razpoložljivimi sredstvi, vendar pa brez vidnega uspeha. Zato bi se morale države, ki imajo svoj interes na Balkanu, v prihodnjih tednih veliko bolj zanimati za položaj na Bolgarskem in razviti mnogo večjo aktivnost, ako hočejo preprečiti, da ne bi prišlo v tej deželi do večjih preokretov, katerih rezultat bi moglo biti tudi razširjenje oboroženega spopada na evropski jugovzhod.

"Basler Nationalzeitung" se v svojem uvodniku bavi z rusko in italijansko politiko na Balkanu in poudarja načrtačoč vpliv Italije pri izvrševanju njenih evropskih in zgodovinskih nalog. V zvezi z balkansko politiko Italije, o kateri se v zadnjem času tako mnogo piše, pa rimski poročevalec istega lista svari pred zmotnim ali prenaglijenim presojanjem položaja. Predvsem ugotavlja, da imajo balkanske države mnogo več koristi od italijanske aktivnosti na Balkanu, kakor Italija sama. Rim nikakor ne misli balkanskim državam vsiliti kakega nevtralnega bloka, temveč se zavzema namesto sistema kolektivne medsebojne pomoči bolj za sklenitev dvostranskih dogovorov med balkanskimi državami. Proces razčiščevanja nasprotstev med posameznimi balkanskimi državami je zelo počasen, kaže pa marsikje razveseljivo napredovanje. Kot najvažnejši in najbolj kočljivi balkanski problem označuje poročevalec razmerje Bolgarije do njenih sosedov, kakor tudi položaj v Bolgariji sami.

Pri presojanju turško-bolgarskih in rusko-bolgarskih odnosov poudarja poročevalec stališče Rima, po katerem je tudi Turčija s svojo nezaupljivostjo napram Bolgariji in s svojim hegemonističnim stremljenjem prispevala k napetosti. Vendar pa je glede na splošne interese pričela turška nezaupljivost v najnovejšem času nekoliko popuščati in se Turcija celo diplomatsčno trudi, da bi pridobila tudi Rumunijo za razumnejšo politiko napram Bolgariji.

Rimski korespondent "Basler Nationalzeitung" poudarja ob zaključku svojih izvajanj, da se bo Rusija takoj po ureditvi finskega vprašanja lotila tudi balkanskih vprašanj. V švicarskih mednarodnih krogih pa nasprotno temu izražajo domneve, da bo v ruskem diplomatsčnem delovanju po ureditvi sporov s Finsko nastopil odmor za dalje časa.

Novi sovjetski poslanik v Sofiji Lavrentijev je v nastopni avdenci pri kralju Borisu v svojem govoru med drugim izjavil, da predstavlja ustvaritev popolnih diplomatičnih odnosa med Sovjetsko unijo in Bolgarijo v sedanjem trenutku važen činitelj v razvoju sodelovanja med obema narodoma na političnem, gospodarskem in kulturnem poprišču. Okrepitev odnosa med Rusijo in Bolgarijo na podlagi "zgodovinskega sorodstva" obeh držav in na podlagi obojestranskega razumevanja nalog, ki čakajo oba naroda, da bo vsekakor prispevala k splošnemu miru.

Kralj Boris je izjavil v svojem odgovoru, da je bolgarski narod goreč pristaš miru in mednarodnega sodelovanja. Zato s posebnim zadovoljstvom pozdravlja izjave sovjetskega poslanika o potrebi odkritosrčnega sodelovanja na političnem, gospodarskem in kulturnem poprišču.

Prijateljski odnosi med obema državama, ki so zvezani "z zgodovinskim sorodstvom", popolnoma odgovarjajo dejanskim interesom in bodo brez dvoma prispevali k miru.

Med ameriškimi političarji vlada velika radovednost, če bo, ali ne bo Roosevelt kandidat za tretji termin. Roosevelt pa lepo molči in se smeji. Radovednost je huda, zlasti kadar ne odkrije, kar bi rada.

Proletarčev urednik se od srca smeje, da mu kar trebušček poskakuje, prepričan v Clevelandu. Še celo druge pravi se prepričajo in kregajo, ampak skrito. Ali urednik Proletarča hodi ob večerih okrog in skozi okna "špeje", kaj se godi drugod? Marsikje vidi prepire, ki ni prepričan. Moža pravijo, da tako le, ko pride do petih križev pamet sreča in pravijo tudi, če ga takrat ne, potem ni upanja, da bi ga še kedaj srečala . . .

Ruska zadovoljnost ali nezadovoljnost bi se pokazala še le v kaki preizkušnji, kot n. pr. če bi Stalin stopil v vojno s svojo armado. Mogoče je, da bi ta vojska, ki je nekaka najemniška vojna rekrutirana iz komunistov in dobro plačana in uživa nekako prednost pred drugimi v državi, še nekaj časa vzdržala. To je pač izbrana vojska in trinirana v komunističnem duhu. Ali kaj bi bilo, če bi n. pr. Stalin odredil splošno mobilizacijo vseh orožja zmožnih moških v Rusiji. Kaj bi storili tisti Rusi, ki morajo sedaj kot sužnji garati po obširnih ruskih stepah, pregnani po komunistih in katerim vsak pridelek in vse kontrolira in pobere država, je pa veliko vprašanje. Kam bi taki obrnili puške, kadar bi se jim dalo puške v roke? To je vprašanje. In tega vprašanja se tudi Stalin boji in radi tega vprašanja najbrže Stalin ne bo šel v kako resno vojno, razven če ga razmere proti njegovi volji potisnejo vanjo. V takih preizkušnjah še le, bi se pokazala prava Rusija in pravo rusko mnenje.

ZANIMIVOSTI Z GORNJEV GA MICHIGANA

Anneek, Mich.

Il v Ahmeeku lepo slavnost. Ce pogledate na zemljevid države Michigan, bote videli, da smo tukaj na skrajnem koncu suhe zemlje gornjega Michigana, ki sega daleč ven v Superior jezero. Torej naravno, da smo vsled tega izpostavljeni viharjem in sneženim zametom, ki so tako običajni v tukajšnji okolici. Letos imamo pa neobičajno lepo vreme za ta čas in še nič snega v veliko veselje tukajšnjega prebivalstva, z izjemo lovcev na srnjake, ki se jeze, na suho vreme zaradi tega, ker ne morejo tako uspešno slediti divjadičine, katere je letos v izobilju. Lov na srnjake se namreč imenuje zimski "Sport" in k temu športu bi seveda spadal tudi sneg, tako menijo lovci. Kljub temu, da ni snega, so imeli nekateri naši lovci izredno srečo. Tako so na primer Shutte bratje pripeljali domov vsak svojega srnjaka, medtem ko se velika večina lovcev vraca domov praznih rok, ježe se na srečo, vreme in druge take prazne izgovere. Malokateri bo povedal resnice, da je streljal, kot so včasih rekli, svetuemu Petru v okna, kar je končno seveda mnogo bolje, kot da bi podrl kakega svojega tovariša loveca, kar se tudi včasih dogodi. To pa zaradi oddajenosti cerkev od glavnih vodovodnih cevi in drugih naprav. V očiglednih delavskih razmer v tukajšnji okolici in tako kratkega časa kar je č. g. Rev. Rogulj med nami, je napravil zares veliko delo. Če upoštevamo razne velikopotezne pravice pri farni cerkvi sv. Ivana ter župnišča na Calumetu, kjer tudi stanuje, je v tem kratkem času dosegel zares velike uspehe in je lahko ponosen na svoj trud, kot smo tudi mi ponosni nanj. Jaz

Dne 19. novembra smo imenovali blagoslovitev nove cerkve nad vse pričakovanje dobri. Obrede blagoslovitve je izvršil naš priljubljeni g. župnik Rev. Victor Rogulj ob obilni udeležbi občinstva vseh tukajšnjih narodnosti. Po kratkem nagovoru g. župnika je bila slavnostna večerja, po večerji pa prosta zabava, ki je trajala do pozne večerne ure.

Takšnega prostora smo si že dolgo želeli in ga potrebovali, toda nismo vedeli kako ga doseči, dokler ni prišel k nam sedanj g. župnik Rev. Victor Rogulj, ki se je podal energično na delo. Poglabil je pritličje cerkve Presv. Srca Jezusovega, postavil novo krov, napeljal vodo ter odvajalne cevi in sploh vse, kar spada k moderno opremljeni dvorani za ljudske sestanke, kar seveda ni bila lahka reč.

To pa zaradi oddajenosti cerkve od glavnih vodovodnih cevi in drugih naprav. V očiglednih delavskih razmer v tukajšnji okolici in tako kratkega časa kar je č. g. Rev. Rogulj med nami, je napravil zares veliko delo. Če upoštevamo razne velikopotezne pravice pri farni cerkvi sv. Ivana ter župnišča na Calumetu, kjer tudi stanuje, je v tem kratkem času dosegel zares velike uspehe in je lahko ponosen na svoj trud, kot smo tudi mi ponosni nanj. Jaz

V ameriških dolarjih zdaj ni mogoče nakazovati pošiljek. — Pri višjih svotah se dovoli popust. — Radi zmedenih razmer v Evropi je mogoče, da tu in tam kaže pošiljate zaksni, vendar kolikor je mogoče, se pošiljate točno dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Vsi pošiljatve naslovite na:

DVANAJSTA ALI DECEMBERSKA ŠTEVILKA "NOVEGA SVETA"

Koncem tega tedna bo izšla dvanajsta ali decembarska številka družinskega mesečnika "NOVI SVET" s sledečo vsebito:

NAZAJ! NAPREJ! (uvodni članek); PREGLED (raznih dogodkov); IV. Baloh: BOŽIČNI POZDRAV (pesem); P. Evstahij: PROŠNJA (pesem); PRED BOŽIČEM; In.: OČE IN SIN (črtica); J. M. Trunk: TIHEURE — NEPOPOLNO (premisljevanje) J. M. T.: IZ NARAVE; SLIKE IZ KITAJSKIE; SLOVENSKI PIJONIR (opis slov. naselbine Waukegan-No. Chicago, Ill.); KAKSEN BO KONEC SVETA?; L. Stanek: ZLOCINCEV SVETI VEČER (pesem); DOM IN ZDRAVJE; Dr. R. P. Zaletel: TIROIDNA ŽLEZA IN GOLŠA; Dr. J. W. Mally: Z OBO ZDRAVSTVO; ZA SMEH IN ZABAVO; T. Brdar: VELIKA LJUBEZEN (roman); KAZALO DRUGEGA LETNIKA.

Z dvanajsto številko je začljučen drugi letnik "Novega Sveta". Kazalo letnika, ki je objavljeno v tej številki kaže bogato zbirko zanimivih prispevkov, ki jih je "NOVI SVET" objavil v tem letu. Zanimiv je zlasti "SLOVENSKI PIJONIR", ki vsebuje pionirske slovenske naselbine v državi Illinois. Rojakom, ki imajo shranjene vse številke tega letnika pripravljamo, da jih dajo vezati v knjigo. Čeč bo to dragocena knjiga, za vsakega, ki se bo zanimal za zgodovino Slovencev v Ameriki.

Vse one, ki še niso naročeni na ta mesečnik iskreno vabimo k naročbi. Najlepše božično darilo bosta dali samim sebi, če si za prihodnje leto naročite ta zanimivi mesečnik. Stane letno za Ameriko \$2.00; za Kanado in Evropo \$3.00 na leto. Naročino pošljite na: Upravo "NOVI SVET", 1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

ŠEST LET ZA PARTIJO SAHA

Najdaljša in najdražja do sedanja šahovska partija je trajala šest let. Eden izmed obeh igralcev je bival v Avstraliji, drugi v New Yorku. Poedinec potuje sta si sporocila s pismi, pri čemer je Američan svoja pisma pošiljal preko Evrope in Sueskega prekopa. Avstralec pa je dal prednost poti preko Tihega oceana in ameriške celine. Po petih letih je Američan predlagal, da bi igro končala z brzovakami. Predlog je Avstralec sprejel, a igra je vendarle trajala še leto dni. Izgubil jo je Američan, ki je plačal 6000 dollarjev za telegrame.

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovencu" so vedno u. spegne.

Božična darila

svojim domaćim v staru kraj bo prav, da letos pošljete malo preje, kakor ste druga leta. Vojne homatije v Evropi povzročajo zakasnute pri parnikih in železnicah, itd. Zato, da bodo vaše božične pošiljke dostavljene do zaželenega časa je prav, da letos kak teden ali dva, iste preje odpravite, kakor ste jih preje v normalnih mirnih časih. Mi pošljamo denar v Jugoslavijo in Italijo redno po dnevnom kurzu. Včeraj so bile naše cene:

JUGOSLOVANSKI DINARI	ITALIJANSKE LIRE
Za \$ 2.50	100 Din
Za \$ 4.80	200 Din
Za \$ 7.00	300 Din
Za \$ 9.20	400 Din
Za \$ 11.25	500 Din
Za \$ 21.75	1000 Din
Za \$ 43.00	2000 Din
	Za \$ 109.00 ..... 2000 Lir

ITALIJANSKE LIRE
Za \$ 3.15 ..... 50 Lir
Za \$ 6.00 ..... 100 Lir
Za \$ 11.85 ..... 200 Lir
Za \$ 17.25 ..... 300 Lir
Za \$ 28.00 ..... 500 Lir
Za \$ 55.50 ..... 1000 Lir

V ameriških dolarjih zdaj ni mogoče nakazovati pošiljek. — Pri višjih svotah se dovoli popust. — Radi zmedenih razmer v Evropi je mogoče, da tu in tam kaže pošiljate zaksni, vendar kolikor je mogoče, se pošiljate točno dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo.

Vsi pošiljatve naslovite na:

JOHN JERIC

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochvar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
 2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
 3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 5. porotnik: Frank M. Tomsic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelek, spremembe zavarovalnicne, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

S. Z. S. je priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zvezze, naj se oglasti pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društev poslji glavni tajnik na zahtevo vsa pojaznila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

SECOND DIVISION EXPECTED TO "GO TO TOWN" THIS MONTH

FINAL MONTH OF VICTORY CAMPAIGN WILL FIND THE MIROSLAVICH DIVISION IN THICK OF BATTLE.

In the beginning of this last month of the Victory Campaign all the Captains of the lodges of my Division were contacted by mail and urgently requested to put on a spirited drive for new members. The object is first of all to reach the quota of 150 credits and then shoot for the other two quotas having in mind to overtake the leading Popovich Division No. 1. IT CAN BE DONE!

The presidents, secretaries and other officers of my lodges are hereby requested to hold a conference with the Captain of their respective lodge and map out plans for a canvass of the local communities. It will be necessary to call upon the individual lodge members to lend a hand in your activities for the enrollment of new members. But the important thing is to at once go to work and call upon every available man, woman and child who are not as yet members of the good old WSA. Let each and every member feel that it is his or her duty to contribute to the success of our Division in this Campaign.

Trail Blazers No. 41 of Denver has 40% credits and Sloan No. 3 of Pueblo has 26 credits. These are the only two lodges in our Division at the present time to be eligible to share in the prize. Zapadni Junsaki No. 4 of Midvale, Utah, having 8 credits, needs only two more to be eligible. Slovenski Edinost No. 38 of Diamondville, Wyo., and Hribski Bratje No. 45 of Ruth Nevada, each have 7 credits, making 3 to go for a share in the prize. Closely following with 6½ credits each are Hrabri Slovani No. 17 of Fredrick, Colo., and St. Catherine of Cleveland, Ohio. Zdrženi Slovenci No. 27 of Thomas, W. Va., has 2½ credits. The other 7 lodges of our Division not possessing any credits whatever are: Junsaki No. 13 of Frontenac, Kans., Cleveland No. 23 of Cleveland, Ohio, Vojilica No. 28 of Pittsburgh, Kansas, Lilija No. 31 of Scranton, Pa., Western Star No. 53 of Aguilar, Colo., Pioneers No. 55 of Aspen, Colo., and Modernaires No. 58 of Cleveland, Ohio. (These foregoing figures do not include the returns of the month of November, which were not available at this writing.)

Now, if the two leading lodges would keep up their record, and the others go well over the quota of 10 credits each, we would nicely exceed the top quota of 250 credits bringing a prize of \$150.00. In this case every one of our 15 lodges would share in the prize according to the amounts of credits obtained.

Due to the fact that the month of December will be a busy time for me because of my daily work and Association affairs, this will perhaps be the last appeal I shall be able to make for cooperation in our worthy cause. My request is that all of you get into the battle and do the best you can. All your efforts, big or little, are appreciated and will help to add up to the desired result for our Division and for your lodge.

Thanks for all that you have done. May you and yours have a very Merry Christmas and a New Year crammed full of good health, happiness and prosperity — and may your Lodge progress successfully in every respect.

Fraternally yours,

GEO. J. MIROSLAVICH, Sup. of Second Division.

no. Vsi na delo in nagrada nam bo zagotovljena. — So-bratski pozdrav.

John Platt, tajnik

IZ URADA DRUŠTVA SLOVAN ŠT. 1, ZSZ.

Pueblo, Colo.

Cenjeno članstvo! — Letošnje leto se bliža koncu. Za nekatere izmed nas je morda bilo srečno in veselo, za druge pa morda žalostno in nesrečno. Če smo bili srečni in veseli in če nismo te sreče in veselja delili z nesrečnimi in bolnimi sobrat in sosedrami društva, obljubimo sedaj, da bomo vsaj prihodnje leto, če nas bo obiskala sreča, deliti svoje veselje z nesrečnimi, da bomo obiskovali bolnike, zlasti bolne in nesrečne društvene sobrate in sestrene, jih tolažili v njihovi bolesti in jim po svojih močeh skušali lajsati gorje. Vam pa, za katere je bilo tekoče leto žalostno in nesrečno.

Cenjeno članstvo. Omenjena se je velikega pomena, kajti na tej seji si bomo izbrali delavce, ki nam bodo delali pri društvu v prihodnjem letu in ki bodo delovali

Radi reda pri dostavljanju Glasila ZSZ, prosimo vse krajevne tajnike(ce), da naj nam blagovolijo vsaki mesec točno poročati imena in naslove vseh ODSTOPLIH, CRTA-NIH IN UMRLIH članov pri njihovih društvih. To lahko storite kar na navadnih dopisnicah. Prosimo vse tajnike(ce), da ta apel upoštevajo in pomagajo Glasilu, da ne bodo istega sprejemali taki, ki do njega niso več upravičeni.

Uprrava Glasila ZSZ.

Slika predstavlja dvojčka Walter in Henry Gradishar, sinova spoštovane družine Mr. in Mrs. Anton Gradishar. Ta družina ima vseh svojih šest otrok v mladinskem oddelku Pueblo Boosters. Zgoraj imenovana dvojčka sta pristopila v mladinski oddelek Pueblo Boosters dne 7. julija 1925. Leto meseca oktoberja sta pripristopila v odrastki oddelki, to je v društvo Slovan št. 3, ZSZ.

Naše društvo je ponosno, da sta zgoraj imenovana prva dvojčka, ki sta prispolila v naše društvo in Zvezzo. — Ker je mladina bodočnost našega vseh društva in organizacij, vam priporočam, cenjeni člani, da delujemo neumorno še naprej in skušamo dobiti kar največ mogoče dobrih mladih članov in naši dnevi in močno Zapadno Slovansko Zvezo.

JOE SPILLER, tajnik.

no, da je bila bolezen v vaših družinah, ali vas je obiskala celo smrt, kot zlasti, ko je smrт ugrabil tri družinske očete, pionirje našega društva, izreka naše društvo sožalje nad nenadomestljivo iz gubo in obenem želi, da bi prihodnje leto zacetilo rane in vam prineslo obilje veselja.

Bratje in sestre. Prihodnjo nedeljo 10. decembra se bo vršila letna seja našega društva. Ta seja je velevažnega pomena za vse članstvo našega društva. Na tej seji se bodo stavljalna pravila za prihodnje leto in obenem tudi volitev oddoba, ki bo upravljal društvo v nastopnem letu. Zato vas prosim, da se nikar ne izgovarjate, češ, saj bodo brez meje tudi opravili in prav naredili. Seveda se tudi brez tebe nepravili, toda če nas je več skupaj, se da vse mnogo bolje narediti. Vsakdo ima pravico predlagati kaj koristnega za društvo in vsak lahko kandidira za ta ali oni društveni urad. Nobenemu se ni in se ne bo kratko društvenih pravic. Zato vas prosim, da pride na sejo v obilnem številu. Po seji bo prosta zabava in prigrizek. Vsi tisti starši, ki imata otroke v Pueblo Booster, naj jih v nedeljo 10. decembra pripeljejo s seboj v dvorano sv. Jožefa ob 2 uri popoldne, ker bo prišel "Miklavž" obiskat naše Boostarje in se bo morda tudi na vaše male kaj spomnil. Pridite torej, prosim, v velikem številu, ker bo obilje zabave za vse in vse bo brezplačno. — Vsem bratom in sestram društva Slovan in vsemu članstvu naše Zveze vščim veselje božične praznike in srečno in veselo Novo leto!

Frank Likar, tajnik.

IZ URADA DRUŠTVA NORTH EAGLE, ŠT. 21, ZSZ

Ely, Minn.

Opozorjam člane našega društva, da se polnoštevilno udeležimo prihodnje društvene seje, ki se bo vršila v nedeljo 17. decembra ob 1. uri popoldne v Slovenskem narodnem domu. — Dolžnost vsakega člana je, da se vsaj te seje udeleži, ki je obenem letna društvena seja in se na tej seji volijo uradniki za prihodnje leto. — Po seji se bo tudi dobiti nekaj za suha grla in bo nekoliko domače zabave. — Z bratiskim pozdravom ostanem.

Frank Likar, tajnik.

IZ URADA DRUŠTVA MI SLOVENCI ŠT. 40, ZSZ

Trinidad, Colo.

Naznjam članstvu ZSZ, da je naše društvo izgubilo enega najboljših svojih članov, brata Joe Šaftiča. — Omenjeni se je 25. oktobra podyrgel operacijo, dne 29. oktobra pa isti podlegel. Dne 1. novembra so ga člani naše društva, kot tudi člani društva št. 284 HBZ in člani društva št. 66, SNPJ spremili na katoliško pokopališče in njezine telesne ostanke izročili materi zemlji.

Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindadu in okolici. Brat Šaftič je prišel v Ameriko iz svojega rojstnega kraja Dolenje, leta 1912. Nekaj časa je bil v Seattle, Wash., leta 1916 je pa prišel v Trinidad, Colo., kjer je vodil grocerijsko trgovino in mesnicovo dobro do zadnjega. Bil je pošten in dober do vsakega, zlasti za naše rojake, kar je pač najbolj pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vseh tukajnjih narodnosti in niti eno oko ni ostalo suho, ko so se poslavljali od priljubljenega pokojnika, o katerem lahko zapisiem, da je bil velik pomočnik in rešitelj našega naroda v Trindad

Ukrajina joče

ALEKSIJ
PELIPENKO

Dugo jutro me ni hotel izpustiti, češ, da naj bi ostala pri njem še eno noč. Tedaj sem zakričala, kričala sem in kričala, kar sem mogla. Menda se je tega ustrašil in se je napotil proti ječi. Meni je dejal, naj ga počakam v pisarni. Jaz mu nisem verjela in sem tekla za njim.

"Tako je bilo torej, je rekel župnik Nikander, ko smo te slišali jokati. Tako je," je dejal sam pri sebi. "Sedaj vidim, za koga so komunisti pripravili paradiž. Ljudje so postali živali."

Obrnil se je k dekleci in jo vprašal: "Ali si o tem komu govorila?"

"Nikomur nisem tega povedala, ker me je bilo sram, ampak moja mati je vse takoj spoznala," je mala odgovorila. "Prav da nisi tega pred materjo skrivala." "Drugim pa o tem nisem govorila," je odvrnilo deklece.

Torej nihče o tem ničesar ne ve, kajti jaz bom o tem molčal kot grob," je rekel župnik Nikander. "Le Bog ve, On je videl tvoje solze. Za vse bolečine te bo tudi poplačal. Le bodi mirna, deklece. Pred Bogom si čista. Živi še v naprej pošteno in ce boš kaj rabila, kar pridi k meni in ti bom kakor oče. Sedaj pojdi in povej materi, da si bila pri meni in da jaz za vse vem. Pa bodi mirna!"

Dekle je odšlo. Župnik je takoj poiskal krstno knjigo in našel rojstni dan nesrečne žrtve boljševiške nesramnosti.

"V šestih dneh šele štirinajst let!" je v strahu zaklical. "Saj je še otrok. Ampak hudičevi poslanci, ki so prišli kot komisarji, ne poznaajo človečanstva. V tem kraljestvu zla ne more biti nič dobrega," je menil župnik Nikander.

Glad.

Nastopila je jesen. V mestih je primanjkovalo kruha. Ljudje so pričeli hoditi z vrečami na hrbitu na deželo, da bi si nabavili živeža. Ob istem času ni bilo v vseh dobiti soli. Kaj je bilo lažje, kakor zaceti med vaščani in kmeti zamenjalno trgovino. Meščani so prinašali v vrečah soli, kmetje so jim dajali zadnje zrno, da bi je vsaj nekaj dobili.

In kmetje so izrabljali stisko meščanov. prišla zima. Prišla je nenadoma, napači je hud mraz. Pota so bila zasnežena, primanjkovalo je kuriva in živeža, mestni uboži niso imeli izbir. Ali bodo umrli od gladu v mrzlih stanovanjih, ali pa morajo v širni svet, da se kakorkoli prežive preko zime. Potujoci meščani so postajali vedno številnejši, vlakov pa je bilo vedno manj. Mraz in snežni zameti so otežkočali nabavo kuriva za lokomotive. Ljudje so bili nestrpni, predolgo niso mogli čakati na kolodvori, kajti doma so jih čakali premraženi in prestradani otroci.

Mnogo nesrečnežev se je zadušilo v tornih vozovih. Če ni bilo prostora v notranjosti, so splezali na streho. V vsakem kotičku so se stiskali raztrgani in zamašani, kajti svojo boljšo obleko so že zdavnaj zamenjali za kruh. Na vlakih je potnike strašno zeblo. Če je vlak vozil hitro in če je pihal močan veter, je bilo neznošno. Udje so jim zmrznili, telesa so postala toga. Niso imeli moči, da bi se med vožnjo držali, popadali so raz streh ali stopnic. Ob železniških tračnicah jih je mnogo ležalo, med njimi može z visokošolsko izobrazbo, mnogo profesorjev vsečilišča v Odesi.

Komur se je posrečilo, da se je vrnil živ z nekaj hlebeci kruha za otroke, je moral biti zelo zvit, da mu jih niso med potjo domov vzeli, ker je bilo prepovedano kopiti kruh. Neusmiljeno so mu ga vzeli boljševiki in marsikdo je po vseh trudih in nevarnostih umrl lakote v mrzli sobi.

Največja lakota je bila v Odesi in ker je bilo v Podolju v primeri z drugimi okoliši še največ žita, so bili vsi vlaki iz Odese v Podolje natrpani gladujučih meščanov. Izstopali so na raznih postajah in romali peš trideset do štirideset vrst v najoddaljnje vasi. Za kruh so dali vse: sol, obleko; zadnje dragocenosti, ki so jih mogli rešiti pred boljševiki. Marsikateri prestradan uradnik ali profesor je prišel od daleč in moledoval kmeta, da bi mu dal za dalo uro en pud žita. Prej bi dobil za to pol vagona pšenice.

In kmetje so izrabljali stisko meščanov.

Pozimi je moral župnik Nikander obiskati svojega škofa v Vinici. Bilo je trideset vrst daleč, ki bi jih v tem letnem času ne mogel peš prehoditi. Prosil je soseda, da bi ga peljal.

"Rad vam postrežem očka, ampak za potovanje bomo izbrali najhujši mraz, ker tedaj ne bomo srečali nobenega komunista, ki bi nam vzel konje in zaradi varnosti se bomo vozili ponoc.

Kmalu je pritisnil hud mraz, da so pota škripala. Zastopniki rdeče sile so posedali v toplih kmečkih hišah, kjer so jih morali dobro oskrbovali in se niso niti pokazali na cesto. Tedaj se je župnik Nikander odpelja z dvema svojima vernikoma okoli polnoči proti Vinici. Zaviti so bili v tople kožulne in nič jih ni zeblo. Malo pred ciljem so prečkal železnicino in ker so slišali sopiranje vlaka, so počakali. Privozil je dolg tovorni vlak, vse vagoni so bili prenapolnjeni z ljudmi. Niti prostorčka ni bilo prostega, tudi na stopnjicah so ljudje viseli.

To je bilo mogoč prenašati v toplih poznih jesenskih dnevih, toda prekmalu je

(Dalje prih.)

RAZNOTEROSTI

KRAVA ŽRE BANKOVCE

Neki kmet iz Arcoleja v Zgornji Italiji je z neko prodajo dobil 2500 lir in jih vtaknil v listnico. Suknjo, je za trenutek pustil na svojem travniku. Ena izmed njegovih krov je smatrala suknjko za posebno slasčico, raztrgala jo je in pri tem mirno požrala tudi listnico. Kmet je dal krov takoj zaklati in je v njenem želodcu našel še ves denar, le 100 lir je bilo uničenih.

NOBELOVE NAGRade BREZ SVEČANOSTI

Uprava Nobelove ustanove je sklenila, da se bodo zaradi vojne podeljevale ustanove brez običajnih svečanosti. Tako je bilo tudi med svetovno vojno.

NEMŠKE REDOVNICE V BARCELONI

"Angleške gospodinje," redovna bratovščina iz Monako — pol drugi milijon frankov.

vega, kjer ne morejo več imeti svojih šol, so nedavno v Barceloni odprle šolo, kjer je že 300 otrok. Če bi bilo več prostora, bi se vpisalo še enkrat več otrok.

IZ TANKOV TRAKTORJI

Španska vlada je odredila, da morajo predelati tanke, ki so rabili v državljanški vojni za obrambo, v traktorje, ki bodo koristni za dela na polju. V ta namen so dale vojaške oblasti na razpolago 64 tankov.

EN IN POL MILIJONA FRANKOV ZA VOJAŠKE OLTARJE

Znani pariški katoliški list "La Croix" je objavil seznam dospelih prispevkov za nabavo oltarjev za mobilizirane duhovnike v Franciji. Že čez nekaj tednov je bilo nabranih

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

Električna peč reče Vesel božič

TRIKRAT NA DAN—
SKOZI VEČ LET!

AVTOMATIČNA... HITRA... CISTA... VARČNA!

• Za čim najbolj veseli božič podarite materi prednosti električnega kuhanja. Hitrost, čistost in priprave za brezskrbnost ji bodo prihranile ure dela ... dale ji več časa za druge stvari. In tudi boljše kuha živila. Obedi bodo bolj okusni — bolj prijetni za celo družino — ker so živila kuhanata v njih lastnih naravnih sokih.

*

Električne peči se prodajajo pri trgovcih za električne potrebščine, v trgovinah z železnino, v trgovinah s pohištvo in v department trgovinah ter pri Commonwealth Edison Company.

*

Kuhajte z elektriko

Pisano polje

J. M. Trunk

Da Angleži pri sedanjem konfliktu računajo na neke notranje nemire med Nemci sammimi, o tem ni dvoma. Koliko računajo, je drugo vprašanje. Ako špekulirajo, da bodo zmagali z nemiri, se utegnejo urezati. Razpoloženje med Nemci je zdaj bistveno drugačno. Kar je prepričanih načinjev, so ti naravnost fanatični, in teh je do 90 odstotkov. Pa še od ostalih bo le pičica, ki bi strastno ne mislila le na nemško zmago, in naj v želodcu se tako kruli. Ako se pojavlja v Berlinu neki letaki — no — med milijoni bo nekaj takih, in niso vsi Nemci. Mogče je, ker želodec je hud diktator.

Ako pa se Nemcem posreči, da pogrežujejo več in več angleških ladij v morje, postane diktator želodec še hujši za Angleže, ker Angleži morajo od sto funтов 75 funтов uvažati.

Z nekimi letaki prihaja tudi vest, da stric Stalin ne bo dal hleba, ker ga baje sam nima dosti, in vojni material potrebuje sam, in to bo gola resnica.

*

Prišli smo do prav tehničnega izraza — mazati. Izraz se je pojavil, ko je svet zagledal čudo: Hitler in Stalin skupaj. Baje so pri nas rabili izraz nazmati staljinovi, da nekako opravičijo Stalina. "Stalin bo Hitlera namazal" ... se je trdilo. Drugi so trdili nasprotno, da bo Hitler Stalina namazal. Kočljiva roba. Izgleda, da bi bil res Stalin Hitlera namazal vsaj tam pri rumunskem olju. Nemci so "bliskali" proti Varšavi. Tam so rekli: hitro počasni! Ampak bliskali so še bolj proti Lvovu, in menda so Ukraineri čakali z odprtimi ustmi, da vsaj vidijo to bliskajoče Nemce, v katere so zatelejjeni, ampak — in tu roba izgleda, da je Stalin Hitlera —

(Continued from page 3)
United Comrades ... 32 32 .500
Trail Blazers ..... 31 33 .485
St. Martins ..... 26 38 .406
Leaders in "Specials" — 24.
Straights: United Comrades — 16.
Aces: Holy Rosary and St. Martins — 16 each.
Kings: United Comrades — 16.
Queens: Holy Rosary, United Comrades and St. Martins — 13 each.
Jacks: St. Martins — 16.
Pinocchies: Holy Rosary — 95.
Double Pinocchies: Holy Rosary — 3.
High Score: Holy Rosary — 1370.
High Bid: United Comrades — 450.
High Meld: Trail Blazers — 470.
Least Sets: United Comrades: 8.
Men and women desiring to play pinocchies in the next tournament starting in January must be present to register at the next Activity Club meeting in the Slovenian Hall on Wednesday, December 13. Beginners are welcome and will be given instructions including play in a special "Beginner's League."

Družinsko

Pratiko

za prestopno leto 1940, smo pravkar prejeli.

Letošnja Pratika ima 16 strani krasnih slik o krasno uspešem kongresu Kristusa Kralja. — Vrilo znamenit je članek v Pratiki: "Glejmo jasno!" — Sploh v Pratiki je vse zelo zanimivo. Naročite si jo takoj, dokler je na roki.

Stane s poštnino

25 CENTOV

Naročila sprejema:

Knjigarna
AMER. SLOVENEC,
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

VELIKA Blasnikova Pratika

za 1940 je ravno dospela

Vsebuje celo vrsto krasnih slik. Posebnost v tej letosnjih Pratiki je zemljevid Evrope, ki počaže s statistiko koliko prebivalcev so imelo države pred vojno. Posebna tabela kaže, kako so porasti Slovani v prebivalstvu. — Nadve so zanimive letosnjeg uganek. Takih še niste slišali.

Stane s poštnino

25 CENTOV

Naroča se pri:

Knjigarna
AMER. SLOVENEC
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Tiskarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

I zdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.
Poskusite in prepričljte se!

Kuhajte z elektriko

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.

302 E. 72nd Str., New York, N.Y.